

Beszélgetés őexcellenciája Henri Fissoreval, a Monacói Hercegség külügyminiszterével

An interview with the Foreign Minister of the Principality of Monaco, H.E. Henri Fissore

■ Külügyminiszter úr, milyen kapcsolata van országának az Európai Unióval?

– Mint több más miniország, Andorra, San Marino, Monaco sem tagja az Európai Uniónak, ám pénznemünk az euró: a monacói euró. Az érméket az uralkodó, II. Albert herceg portréja díszíti. A tagországok közül Franciaországgal a legszorosabb a kapcsolatunk, mondhatnám, privilegizált, hiszen országainkat kétoldali megállapodás köti össze, amely csupán annyi kötelezettséget ró ránk, hogy egyetlen döntésünkkel sem árthatunk Franciaország alapvető érdekeinek. Igen jó kapcsolatot ápolunk a szomszédos Olaszországgal, Spanyolországgal – és természetesen Svájcjal.

■ Hogy látja Excellenciád, mit jelent a hercegség életében, hogy II. Albert herceg követte édesapját a trónon?

– Ha röviden akarnám jellemezni a helyzetet, úgy mondanám, hogy Monaco életében egyszerre van jelen a folyamatosság és az örök megújulás. II. Albert herceg tisztelgetben tartja, őrzi, tovább

viszi édesapja gazdasági, kulturális, idegenforgalmi elveit – ám ez az energikus, a világra nyitott, a modern élet hozta problémákat felismerő fiatal férfi az új kihívásokkal is szembe tud nézni, mint például, a fenntartható fejlődés kérdései vagy a környezetvédelem. Éppen ezeknek a feladatoknak a támogatására hozta létre a közelmúltban a II. Albert de Monaco Alapítványt. És amit külön ki szeretnék emelni az új eszmék közül, amelyet magáévá tett s ily módon szinte az ország jelszavává: morális tisztaság mindenek fölött!

■ Az egész világ irigyli önöket, Külügyminiszter úr: álomországban élnek...

– Igen, ez a tradicionális kép rólunk: "glamour" ország. Ez a kép nagyon fontos a számunkra, és meg is akarjuk őrizni. Tehát: nagyvilági élet, kaszinó, nívós kulturális és sportélet és hát ne tagadjuk, maga a hercegi család. Ez így összességében adja azt az exkluzív légkört, amely annyira kívánatosá teszi Monacót a világ számára. De van az életünknek prózai, reális oldala is. Nézzük mindeken előtt a gazdasági realitást. Monaco 2 négy-

■ "Excellency, what relation does your country have with the European Union?"

"Along with several other small European states, such as Andorra and San Marino, Monaco is not a member of the European Union, though our currency is the Euro: the Monegasque Euro, which is decorated with the image of the monarch, Albert II. Among the member states our relation is closest, I may even say privileged, with France, as our countries are tied with a bilateral agreement, which obliges us in only one way: we cannot harm France's fundamental interests by any of our decisions. We cultivate very good relations with our neighbours Italy, Spain, and of course Switzerland."

■ "In Your Excellency's view, what impact does the succession to the throne of Prince Albert II have on the life of the Principality?"

"If I wanted to describe the situation briefly, I would say that continuity and eternal renewal are simultaneously present in Monaco's life. Prince Albert II respects, preserves, and carries on his father's principles regarding the economy, culture, and tourism. However, this energetic, open-minded young man, who is able to recognise the problems brought by modern life, can also face new challenges, such as issues of sustainable development and environmental protection. It was exactly with the aim of supporting these tasks that the Prince created the "Albert II Monaco Founda-

tion” recently. And what I would especially like to emphasize among the new ideas that he adopted – and in this way he made a sort of motto for the whole country – *moral purity above everything!*”

■ **“The entire world envies You, Excellency: you live in a dream country.”**

“Yes, this is the traditional picture about us: the ‘glamour’ country. This image is very important for us and we want to preserve it: high life, casinos, first class cultural and sports life, and, let us not deny it, the Princely Family itself. All these things contribute to that exclusive atmosphere which makes Monaco so attractive. However, our life has a prosaic, down-to earth side, too. Let’s have a look at the economic reality first of all. Monaco occupies an area of 2 square kilometres. Thirty thousand people live in this territory, plus 45 thousand work here. Out of this 45 thousand, 34 thousand people arrive from over the border every day; primarily from France, and a smaller number from Italy. They are involved in small and large-scale trade and in import and export; they comprise about 45% of the private sector. The second large sector is the banking and financial sector, which is followed by tourism at about 15%. Foreigners visiting our country are aware of the facts I have mentioned. But

zetkilométernyi területen fekszik. 30 ezren élnek itt és plusz 45 ezren dolgoznak. Ebből a 45 ezerből 34 ezren minden nap a határon túlról érkeznek, elsősorban Franciaországból, kisebb arányban Olaszországból. Kereskednek kicsiben és nagyban, importálnak és exportálnak; a privát szektor mintegy 45 százalékát ők teszik ki. A második nagy szektor a banki és a pénzügyi, ezt követi az idegenforgalom a maga 15 százalékával. A felsorolt tevékenységekkel tisztában van a hozzánk látogató idegen. De hányan tudják, például, hogy Monaco a nemzetközi hajózás fővárosa? Százhusz társaság dolgozik az ágazatban! Vagy az mennyire közismert, hogy jelentős ipari tevékenység folyik hazánkban? Már Rainer herceg elvei között ott szerepelt, hogy Monaco nem csak egy gazdag látványosság, a kiválasztottak boldog paradicsoma, hanem egy város, amely éli a maga normális, mindennapi életét... A monacói ipar, természetesen, speciális: óriási építkezések a szárazföldön – jó részt a föld alatt – és a tengeren, a legszigorúbb környezetvédelmi szempontokat szem előtt tartva. Két nagy projecten túl vagyunk, a következő tervünk 15 hektárnyi terjeszkedés a tengeren, különleges technikával. A szabad földterület nagyon fontos számunkra: egyrészt, mert mint említettem, kis ország vagyunk, másrészt pedig élhető környezetet akarunk biztosítani magunknak – és a hozzánk látogatók számára. A vasútvonalat a föld alá vittük, több mint 20 ezer autó számára földalatti garázsokat építettünk. Megállapodtunk a Nemzetközi Repülőtér Társasággal, hogy egy taxi-fuvar áráért hozzák be utasainkat. Egyébként Monacóban van a világ egyik legnagyobb

Elek István, hazánk tiszteletbeli főkonzulja Henri Fissoreval, a Monacói Hercegség külügyminiszterével

helikopter kikötője. Jelentős összeget fordítunk az infrastruktúrára, az életminőség javítására.

■ **Mint ahogy nyilvánvalóan a kultúrára, a sportra is... Operájuk, balett együttesük, szimfonikusaik világhírűek, futbalcsapatuk már döntős is volt a Bajnokok Kupájában.**

– Kultúrára a nemzeti költségvetés 8 százalékát fordítjuk. Ami pedig a sportokat illeti: hazánk tradicionálisan rajongója a sportoknak, az autóversenyzésnek, a teniszbajnokságoknak, az atlétikának, az úszásnak. Monaco uralkodói mindig nagy hangsúlyt fektettek a sportéletre. II. Albert pedig még tovább is megy elődeinél.

how many of them know that Monaco is a capital of international shipping? One hundred twenty companies are active in that industry! Or how well-known is the fact that important industrial activity is going on in our country? It was always one of Prince Rainer's principles that Monaco should not be only a rich spectacle, the happy paradise of the privileged few, but also a city that lives a normal, everyday life.

Monegasque industry is of course, special: there are huge development projects – mostly under ground, but on the sea as well, taking environmental aspects into consideration on the strictest basis. We have completed two major projects, and our next plan is to reclaim 15 acres of land from of sea using advanced technology. Expanding our land area is very important for us: on one hand, as I mentioned, we are a small country, and on the other hand we want to provide a livable environment for ourselves – and for those visiting us. We took the railway line under ground, we built underground garages for more than 20 thousand cars. We agreed with the Airports Council International that they bring in our passengers for the

Ő maga is kiváló sportember. Hat olimpián vett részt, ismeri a sportéletet kívülről, belülről. Ragaszkodik hozzá, hogy államfői tevékenysége mellett továbbra is dolgozzék a Nemzetközi Olimpiai Bizottságban. Ő ma az egyetlen államfő a világon, aki tagja a szervezetnek. És kitűnően fölismerte a sportnak a televízió nyilvánosságával egybekötött promóciós lehetőségeit. Előzően a Yachting Clubnak és szenvedélyes támogatója a futballnak, amely ugyanolyan népszerű játék nálunk, mint önöknél, Magyarországon. Egyébként most az a terve, hogy létre hoz egy alapítványt, ami összekötné a fiatalok sporttevékenységét humanitárius segítséggel, főleg az afrikai kontinensen.

■ **Milyen tervei vannak Monacónak hazánkkal? Diplomáciára, gazdasági tevékenységre, kulturális cserére gondolok.**

– Gazdasági kapcsolatok nyilván vannak, ebben biztos vagyok, de érdemes lenne tovább fejleszteni őket, hiszen Magyarország számára, hogy így fejezzem ki magam, vitrínként szolgálhatna Monaco nyilvánossága. Kézenfekvő a kulturális és sportkapcsolatok szélesítése is. Ami pedig a diplomáciát illeti: minden remény megvan arra, hogy a közeljövőben konzuli szinten képviseljük hazánkat az önk országában.

■ **Külgyminiszter úr, köszönöm a beszélgetést.**

Fodros István

price of a single taxi ride. Incidentally, Monaco has one of the world's largest helicopter ports. We spend significant amounts on infrastructure, on improving the quality of life.”

■ **“Obviously, for culture and sports as well... Your opera, ballet ensemble, and your symphony orchestra are world-famous, your football team has even reached the Championship finals.”**

“We spend 8% of our national budget on culture. And as far as sports are concerned, our people are traditionally great fans of sports, such as car-racing, tennis championships, athletics, and swimming. The monarchs of Monaco have always put great emphasis on sports life. Albert II even excels his ancestors. He himself is a marvelous sportsman. He took part in six Olympic Games and knows the sporting life inside out. He works enthusiastically on the International Olympic Committee, besides his activities as sovereign. He is the only head of state in the world today who is a member of that organization. And he aptly recognised the promotional potential of sport through

television. He is the president of the Yachting Club and also a passionate supporter of football, which is a popular game here just as it is in your country, Hungary. For that matter, his plan is to establish a foundation which ties young people's sport activities with humanitarian help, especially on the African continent.”

■ **“Does Monaco have plans for its relations with our country? I mean in terms of diplomacy, economic activity, cultural exchange.”**

“Obviously, we do have economic relations, this is certain, but it would be worth developing them as -- I think I can express it this way -- Monaco's image could serve as a showcase for Hungary. Cultural and sports relationships could also be expanded. Finally, concerning diplomacy: there is every hope that in the near future our homeland will be represented in your country at the consular level.”

■ **“Excellency, thank you for the interview.”**